

בחינת גמר – נוער קיץ תשע"א מבחן בעברית וספרות לדוברי ערבית

שאלון מס' 22009
מערכת 3003 (3)
מסלול תעשייתי (56)

הנחיות לנבחן,

קרא בעיון את כל ההנחיות לפני תחילת עבודתך.

מבנה השאלון ומפתח הערכה:

בשאלון שלפניך שלושה חלקים:

20 נקודות **חלק א' – חיבור בעברית**

בחר אחד מחמישה נושאים, וכתוב עליו חיבור.

56 נקודות **חלק ב' – הבנת הנקרא**

בחר שני קטעים מתוך שלושה, וענה על כל ארבע

השאלות שבסוף כל קטע שבחרת.

24 נקודות **חלק ג' – תרגום**

תרגם מעברית לערבית את ארבעת המשפטים הנתונים.

סה"כ 100 נקודות

שים לב:

- כתוב את החיבור **במחברת הבחינה**. ציין את מספר הנושא שבחרת לכתוב עליו.
- ענה על השאלות בחלקים ב' ו-ג' **בגוף השאלון**. בשאלות רב-ברירה סמן עיגול סביב האות המציינת את התשובה הנכונה. בשאלות האחרות רשום את התשובה בגוף השאלון, במקום המיועד לכך.
- ענה על מספר השאלות הנדרש בכל חלק. ייבדק מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן.

הוראות מיוחדות:

- בדוק כי הודבקה המדבקה המתאימה (עם פרטיך האישיים) על כריכת המחברת.
- רשום את מספר המחברת על-גבי השאלון במקום המיועד לכך.
- בסיום הבחינה הכנס את השאלון לתוך מחברת הבחינה ומסור למשגיח/ה.

מס' מחברת

לרשותך: שלוש שעות

בהצלחה!

© כל הזכויות שמורות למדינת ישראל
אין להעתיק, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט
בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר שום חלק משאלון זה.
לא ייעשה בו שימוש מסחרי ופרסומי מכל סוג שהוא ללא רשות בכתב
מאת מנהל מחלקת הבחינות של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

חלק א' – חיבור (20 נקודות)

כתוב במחברתך, בעברית, חיבור על אחד מחמשת הנושאים הבאים. ציין את מספר הנושא.

היקף החיבור: כ-10 שורות

1. הקטל בדרכים

"תאונות דרכים נגרמות מסיבות רבות. חלקן תלויות בגורמים אנושיים, וחלקן אינן תלויות באדם."

(מתוך "הקטל בדרכים")

כתוב חיבור וציין בו **שלושה** גורמים עיקריים לתאונות דרכים. בחיבורך הצע גם דרכים כיצד למנוע תאונות.

2. שינויים במעמד האישה

כיום חלק גדול מהנשים אינן מסתפקות עוד בעבודות משק הבית, והן משתלבות בעבודות רבות מחוץ לבית.

כתוב חיבור ודון בו בגורמים המאפשרים לנשים להתקדם בשוק העבודה. דון בחיבורך גם בקשיים העומדים בפני נשים העובדות מחוץ לבית.

3. ילדי הטלויזיה

"שאלה מעניינת וקשה שצריך לתת עליה את הדעת, היא כיצד ייראה בעתיד הדור הזה של ילדי ישראל, הסמוך אל מקלט הטלויזיה, ובמקרים רבים גם מכור לו."
(מתוך "ילדי הטלויזיה")

כתוב חיבור על השפעת הטלויזיה על הצופים הצעירים. בחיבורך דון הן בהשפעות השליליות של הטלויזיה והן בהשפעות החיוביות שלה.

4. שמות וסיפורים

לא פעם אנו נתקלים בשמות שמאחוריהם מסתתר סיפור מרתק. אם שמך הוא כזה, או אם אתה מכיר שם שמאחוריו מסתתר סיפור מיוחד, כתוב על כך.

5. אמנות והשפעתה על חיי

לעתים קורה שיצירת אמנות (ספר, סרט, הצגה, ציור, וכדומה) מותירה בנו רושם עז ומשפיעה עלינו לחיוב או לשלילה. בחר ביצירה כזו, והסבר מדוע דווקא יצירה זו השפיעה עליך.

חלק ב' - הבנת הנקרא (56 נקודות)

לפניך שלושה קטעי טקסט. בחר שני קטעים בלבד, והשב בגוף השאלון על כל ארבע השאלות שבסוף כל אחד מהם.

בשאלות רב-ברירה הקף בעיגול את האות המציינת את התשובה הנכונה, ובשאלות האחרות כתוב את התשובה במקום המיועד לכך, בגוף השאלון (לכל שאלה – 7 נקודות)

קטע 1

- 1 "אבל האם באמת יש מים עד אין סוף? לא ולא! רוב המים בעולם נמצאים באוקיינוסים ובימים הגדולים. מים אלה הם מלוחים ואי-אפשר לשתות אותם, להשקות בהם גידולים חקלאיים ולהשתמש בהם לצרכים ביתיים. אפשר להפוך אותם למים מתוקים על-ידי הוצאת המלח, אבל עניין זה עדיין יקר מאוד.
- 5 בעולם כולו חסרים, או יחסרו בקרוב, מים מתוקים לכל בני האדם, וישראל היא אחת המדינות שחסרון המים בהן קשה במיוחד. אנחנו ארץ קטנה, שיחסית לגודל יש בה הרבה מאוד תושבים, והצרכים הם רבים, אבל מים יש לנו רק בצמצום."
- (מתוך "לחסוך במים ככל האפשר")

6. על-פי הקטע, רוב המים בעולם :

- א. נמצאים באוקיינוסים ובימים הגדולים.
- ב. מתוקים ומשמשים לשתיה.
- ג. משמשים לגידולים חקלאיים.
- ד. משמשים לצרכים ביתיים.

7. הפיכת מים מלוחים למתוקים היא :

- א. בלתי אפשרית.
- ב. אפשרית, זולה מאוד ומשתלמת.
- ג. אפשרית, אך יקרה מאוד.
- ד. אפשרית, אך נמצאת כרגע בתהליך פיתוח.

8. מהו הנושא העיקרי שהקטע עוסק בו?

- א. בעיית המים בחקלאות.
- ב. הפיכת מים מלוחים למים מתוקים.
- ג. בעיית ריבוי האוכלוסייה במדינת ישראל.
- ד. המחסור במים בישראל ובעולם כולו.

9. על-פי הקטע, מדוע המחסור במים במדינת ישראל קשה במיוחד?

קטע 2

- 1 "נראה לי, שכמה סיבות תרמו לירידה במעמד המורה בישראל. בראש ובראשונה, מקצוע ההוראה אינו נתפס בעיני ההורים כמקצוע, אלא כיכולת טבעית כמו הורות, שאינה מצריכה הכשרה מיוחדת. הורים לא יגידו לרופא איך לרפא את ילדם, ולא יגידו לעורך דין איך לייצג אותם במשפט, אבל כן יגידו למורה איך ללמד. יתרה מזו, בחברה הישראלית, הנשלטת על-ידי תרבות חומרנית – ערכי רוח, השכלה ותרבות מאבדים מחשיבותם. זוהי חברה המעודדת צריכה מוגברת בהווה על חשבון המחויבות כלפי העתיד."
- 5
- (מתוך "כבוד המורה")

10. באיזה נושא דן הקטע?

- א. הסיבות לירידה במעמד המורה בישראל.
ב. יחסים בין מורים ובין הורים.
ג. ההבדלים בין מקצוע ההוראה ובין מקצועות כמו עריכת דין ורפואה.
ד. התרבות החומרית בחברה הישראלית.

11. על-פי הקטע, מקצוע ההוראה נתפס בעיני ההורים :

- א. כמקצוע לכל דבר.
ב. כיכולת טבעית כמו הורות, ולא כמקצוע.
ג. כמקצוע חשוב יותר ממקצועות כמו רפואה ועריכת דין.
ד. כמקצוע מיותר לחלוטין.

12. מה משמעות הביטוי "יתרה מזו" (שורה 4)?

- א. לא זו בלבד אלא
ב. יתרונו של העניין
ג. פחות או יותר
ד. בניגוד לזה

13. על-פי הקטע, מה מאפיין את החברה הישראלית הנשלטת על-ידי תרבות חומרנית?

קטע 3

- 1 "הסמים משפיעים על החברה בצורות שונות, ולכולם היכולת במידה מסוימת לשנות אצל האדם את תפיסת עצמו ואת העולם שמסביבו. הסמים יכולים לעודד, לדכא, לרגש ולהמם; ביכולתם גם להרגיע את הזיותיו של חולה הנפש, או לשכך את כאביו של חולה הסרטן. יכולת זו הפכה אותם למצרך מבוקש ונפוץ ביותר. המסחר בסמים כיום הוא, כנראה, המכניס ביותר שבעסקי העולם התחתון." 5

(מתוך "סמים")

14. על-פי הקטע, השפעות הסמים על האדם:

- א. הן תמיד שליליות.
- ב. הן תמיד חיוביות.
- ג. יכולות להיות חיוביות או שליליות.
- ד. אינן חיוביות ואינן שליליות.

15. מה משמעות המילה "להמם" (שורה 2)?

- א. לזעזע
- ב. לשמח
- ג. להכעיס
- ד. להעציב

16. על-פי הקטע, המסחר בסמים כיום הוא, כנראה:

- א. עסק שהכנסותיו מועטות.
- ב. העסק הרווחי ביותר בעולם התחתון.
- ג. תחום הנשלט כולו בידי החוק.
- ד. תחום המשמש למטרות רפואיות בלבד.

17. כתוב מדוע, על-פי הכתוב, הפכו הסמים למצרך מבוקש ונפוץ ביותר.

חלק ג' – תרגום (24 נקודות)

תרגם לערבית את כל ארבעת המשפטים הבאים, בגוף השאלון (לכל משפט – 6 נקודות).

18. "השכר שהנשים משתכרות מעניק להן תחושת סיפוק ושביעות רצון על שהן תורמות לפרנסת המשפחה."

(מתוך "שינויים במעמד האישה")

19. "קודם כל אדם עובד ויוצר, ורק אחר-כך מקבל גמול על עבודתו."

(מתוך "כבוד המורה")

20. "בין הסמים יש שתי קבוצות בעלות חשיבות לרפואה; הכוונה לסמים מרדימים ולסמים לטיפול נפשי."

(מתוך "סמים")

21. "אם היינו מתחשבים בזולת ונוהגים על-פי כללי הנימוס והאדיבות המקובלים בחברה מתוקנת, היינו תורמים לבטיחות ולהורדת עקומת התאונות"

(מתוך "הקטל בדרכים")

בהצלחה!